

Celibat učiteljica

Godine 1888., za vrijeme vladavine bana Khuena Hedervaryja, donesen je novi školski zakon kojim su se trebale ispraviti manjkavosti prethodnog zakona iz 1874. godine. I dok ovaj novi zakon predlaže neke kvalitetne promjene, mnoge odluke bile su sporne i razlog brojnim neslaganjima na nacionalnoj razini. Jedna od tih spornih, ali i diskriminirajućih, odredbi bila je ta da se učiteljice ne smiju udavati, a ako bi se ipak udale morale su se dobrovoljno odreći službe. Stav bana Hedervaryja bio je da žene po svom fizičkom i spolnom ustroju nisu sposobne za javno djelovanje te da kao udane osobe i majke zbog obiteljskih razloga i čestih dopusta imaju poduže prekide u radu s djecom, što uvelike šteti školi i učenicima. U obranu učiteljica stao je Izidor Kršnjavi koji se zalagao da žene i nakon udaje ostanu u službi. Ban je taj prijedlog odlučno odbio, no, pristao je na otpremninu u visini jednogodišnje plaće na koju su pravo imale učiteljice koje su u službi provele najmanje pet godina. Kasnije im je dozvoljeno da se udaju za muškarce iste struke, ali u tom slučaju isplaćivalo im se samo pola plaće. Takozvani „celibat učiteljica“ ostao je na snazi sve do 1914. godine.

Izvor teksta:

Raguž, M. Zakon od 31. listopada 1888. ob uređenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u Kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji. // Senjski zbornik : prilozi za geografiju, etnologiju, gospodarstvo, povijest i kulturu, 42-43, 1(2015.). Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/169247> (27. 2. 2023.)

Izvor vizuala: Niža djevojačka škola u Karlovcu. // Kafotka. Dostupno na: <https://www.kafotka.net/1172> (27. 2. 2023.)